

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«21» січня 2021 року

№ 60/2-рк/к

м. Київ

ТОВ «ЕНЕРДЖІ ТРЕЙД ГРУП»

вул. Івана Мазепи, 6,
м. Київ, 01010

*Про усунення наслідків порушення
законодавства про захист від
недобросовісної конкуренції*

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 12.08.2020 № 13-01/821 Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) здійснило розгляд заяви фізичної особи-підприємця Долженка Є. М. від 24.07.2020 б/н (вх. Відділення від 13.08.2020 № 60-01/228К) щодо можливого порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Енерджі Трейд Груп» (надалі – ТОВ «Енерджі Трейд Груп», Товариство) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції (надалі – Заява).

В ході розгляду Заяви Відділенням було направлено до ТОВ «Енерджі Трейд Груп» вимогу про надання інформації від 11.09.2020 № 60-02/5068, а також направленні вимоги до потенційних конкурентів ТОВ «Енерджі Трейд Груп».

За результатами аналізу матеріалів Заяви, а також наданої Товариством інформації та копій документів Відділенням встановлено наступне.

Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань ТОВ «Енерджі Трейд Груп» є юридичною особою, зареєстрованою Печерською районною в місті Києві державною адміністрацією 08.10.2009, ідентифікаційний код юридичної особи – 36716332. Місцезнаходження юридичної особи: Україна, 01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, буд. 6.

Видами діяльності Товариства за КВЕД, зокрема, є: 43.21 Електромонтажні роботи; 33.14 Ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування; 35.14 Торгівля електроенергією; 42.22 Будівництво споруд електропостачання та телекомунікацій.

Також, з 01.01.2018 Товариство здійснює господарську діяльність з постачання природного газу та електричної енергії споживачам.

ТОВ «Енерджі Трейд Груп» здійснює діяльність відповідно до статуту, затвердженого рішенням єдиного учасника Товариства від 11.03.2020 № 11-03/2020 (надалі - Статут).

Відповідно до Статуту основною метою діяльності Товариства є організація підприємницької діяльності, участь у формуванні ринку товарів та послуг, одержання прибутку, розвиток економічного, науково-технічного та інших видів співробітництва з господарськими організаціями України та інших країн, утворення нових робочих місць.

Згідно зі Статутом предметом діяльності Товариства, зокрема, є:

- торгівля електроенергією;
- виробництво, передача та постачання електричної енергії.

Тобто, ТОВ «Енерджі Трейд Груп» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, розподілом, купівлею-продажем, постачанням електричної енергії для забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам з урахуванням інтересів споживачів, розвитку ринкових відносин, мінімізації витрат на постачання електричної енергії та мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище регулюються Законом України «Про ринок електричної енергії».

Відповідно до статті 8 Закону України «Про ринок електричної енергії» господарська діяльність з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу, трейдерська діяльність, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця провадиться на ринку електричної енергії за умови отримання відповідної ліцензії.

Ліцензія на провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця видається Регулятором у встановленому законодавством порядку.

Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 13.11.2018 № 1409 видано ТОВ «Енерджі Трейд Груп» ліцензію на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу.

При цьому, необхідно звернути увагу на те, що ринок електричної енергії у територіальних межах України, зокрема у Київській області, є конкурентним.

ТОВ «Енерджі Трейд Груп» на власному веб-сайті за посиланням <https://etg.ua/electricity#price> (надалі – Сайт) розміщувало станом на 16.09.2020 неправдиву та неточну інформацію щодо цін на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу.

В ході розгляду Заяви Відділенням здійснено огляд інформації, що розміщувалась на Сайті, за результатами якого, спеціалістами Відділення складено акт про встановлення факту розміщення інформації від 16.09.2020 (надалі – Акт).

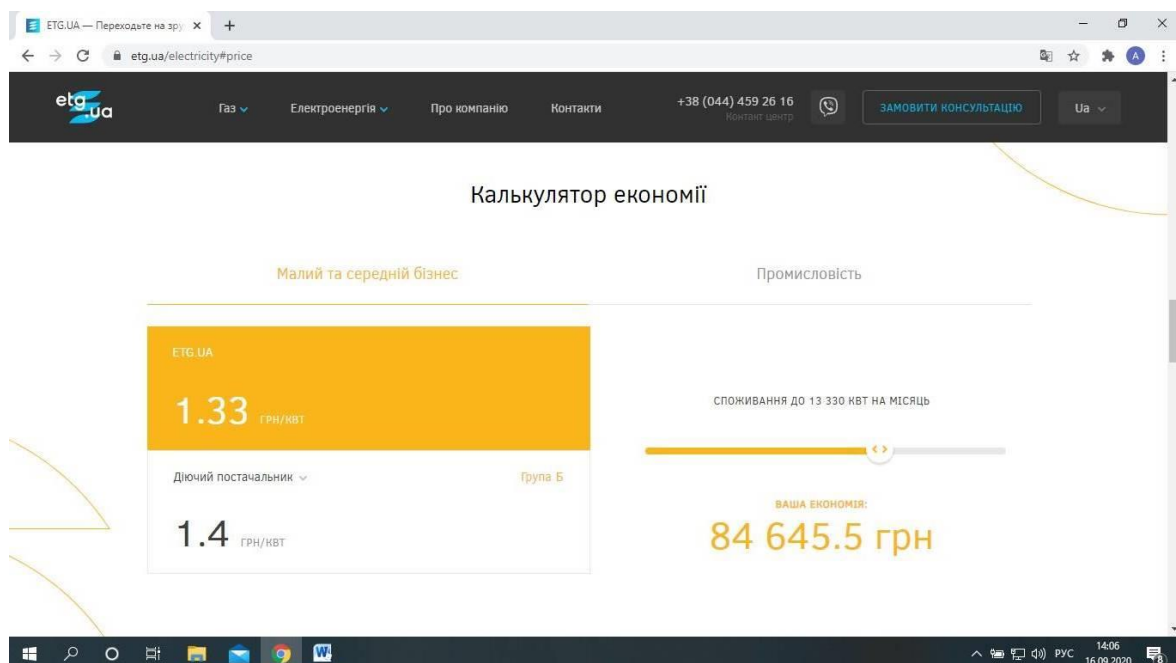
Згідно з Актом Товариство поширювало на Сайті, зокрема, наступну інформацію:

«Калькулятор економії

Малий та середній бізнес

ETG.UA 1.33 грн/кВт

Діючий постачальник група Б 1.4 грн/кВт» (мова оригіналу) (надалі – Інформація).

Скриншот веб-сайту ТОВ «Енерджі Трейд Груп»
за посиланням <https://etg.ua/electricity#price>

Листом від 06.11.2020 № 4705 (вх. Відділення від 09.11.2020 № 60-01/1443кі) Товариство надало пояснення стосовно формування та розрахунку ціни на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу **1.33 грн/кВт**.

В ході аналізу інформації Відділенням встановлено, що ціна **1.33 грн/кВт** є вартістю електричної енергії для споживачів, площадки вимірювання яких віднесені до групи «б». Слід відмітити, що розрахунок ціни здійснювався Товариством без укладення будь-яких додаткових документів, а рішення про затвердження ціни не оформлювалось документально.

Для формування ціни у розмірі **1.33 грн/кВт** Товариством до вартості електричної енергії, придбаної у виробника у липні, що складало 1,19313 грн за 1 кВт/год, було додано вартість небалансів та маржа. Вартість небалансів розраховувалась на основі прогнозних та фактичних обсягів споживання електричної енергії всіх споживачів, прилади виміру яких відносяться до обслуговування відповідного оператора системи розподілу та приймається в середньому по компанії для вересня у розмірі 0,05 грн за 1 кВт/год.

Товариство повідомило, що здійснює постачання електричної енергії за вільними цінами, в зв'язку з чим, ціна, за якою здійснюється постачання конкретним споживачем, визначається виключно за домовленістю сторін договору про постачання електричної енергії споживачу.

Однак, відповідно до укладених договорів у Товариства є **215 варіантів ціни**, за якими здійснюється постачання електричної енергії споживачам групи «б».

Так, ТОВ «Енерджі Трейд Груп» надало до Відділення інформацію щодо вартості електричної енергії по деяким споживачам де кінцева ціна споживання електричної енергії з ПДВ за вересень становила: 1,94428; 2,98672; 2,95638; 2,82016; 2,88049; 2,58484 грн/кВт-год. За серпень місяць: 2,05258; 2,01658; 2,98688; 2,90449; 2,63123; 2,94266; 1,80508 з ПДВ грн/кВт-год.

Тобто кінцева ціна, з урахуванням усіх складових податків та зборів, є значно вищою ніж зазначена у калькуляторі економії розміщеному на Сайті.

Також слід зазначити, що відповідно до пункту 9.6.1 Правил роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 312, електропостачальник зобов'язаний у рахунках за електричну енергію та/або на власному веб-сайті в особистому кабінеті споживача зазначити інформацію про діючі ціни (тарифи), за якими здійснюється розрахунок, із окремим зазначенням елементів таких цін (тарифів) у розрізі ціни на електричну енергію (як товару), тарифу на передачу електричної енергії, тарифу на розподіл електричної енергії, ціни (тарифу) на послуги з електропостачання, податків та їх розміру, складової диспетчеризації, вартості послуги комерційного обліку, інших складових (за наявності).

З огляду на те, що ринок електричної енергії є конкурентним, Відділенням були опитані суб'єкти господарювання, які надають послуги з постачання електричної енергії та є конкурентами ТОВ «Енерджі Трейд Груп» на відповідному ринку.

За результатами узагальнення отриманих відповідей встановлено, що опитані суб'єкти господарювання вважають, що розміщена на Сайті Товариства інформація щодо розміру ціни на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу є викривленою та невизначеною, зокрема:

- не зрозуміло чи враховує дана ціна податок на додану вартість;
- не зазначається чи це є кінцеві ціни за спожиту електричну енергію для споживача електричної енергії, чи це є значення якоїсь певної складової кінцевої ціни за спожиту електричну енергію;
- не вказується дата або ж термін дії даних цін;
- невірно зазначені одиниці вимірювання споживання електричної енергії.

Також конкуренти ТОВ «Енерджі Трейд Груп» зазначили, що розміщена на Сайті інформація може вплинути на наміри споживачів щодо придбання послуг з постачання електричної енергії на користь Товариства, оскільки постачальник ТОВ «Енерджі Трейд Груп» на сайті зазначає свої ціни порівняно меншими із цінами діючого постачальника та представляє для споживача певний калькулятор економії коштів із врахуванням обсягу місячного споживання електричної енергії за умови переходу до Товариства. При цьому, алгоритм роботи даного калькулятора є викривленим, він сумнівно рахує значення економії для споживача значно завищуючи цей показник, тим самим вводячи в оману пересічного споживача електричної енергії.

Крім того, опитані суб'єкти господарювання повідомили, що ціна діючого постачальника група Б **1.4 грн/кВт** є викривленою та неправдивою, тобто розміщена на Сайті інформація щодо розміру цін діючого постачальника група Б **1.4 грн/кВт** є вивідною та не відповідає дійсності.

Отже, Товариство під час поширення Інформації на Сайті керувалось власною суб'єктивною думкою, не маючи належного документального підтвердження достовірності Інформації.

Таким чином, інформація про ціну ТОВ «Енерджі Трейд Груп» на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу **1.33 грн/кВт** та інформація про ціну діючого постачальника група Б **1.4 грн/кВт**, яка поширювалась Товариством на Сайті, є неправдивою та неточною.

Проте, як встановлено Відділенням, після отримання вимоги голови Відділення про надання інформації від 11.09.2020 № 60-02/5068, Товариство видалило з Сайту Інформацію.

Метою будь-якої комерційної реклами є стимулювання збуту товарів, робіт, послуг шляхом привернення уваги потенційного покупця до придбання або саме цих товарів,

робіт, послуг, або товарів, робіт, послуг, тобто реклама має на меті вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів, робіт, послуг.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про рекламу» недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа. Рішення щодо визнання реклами недобросовісною приймають державні органи, визначені статтею 26 цього закону.

Відповідно до абзацу третього частини першої статті 26 Закону України «Про рекламу» контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснює у межах своїх повноважень, зокрема, Антимонопольний комітет України - щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції. Крім того, відповідний орган державної влади має право вимагати від рекламодавців, виробників та розповсюджувачів реклами усунення виявлених порушень вимог законодавства, приймати рішення про визнання реклами недобросовісною.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

Стимулювання зацікавленості споживачів шляхом поширення неправдивої/неточної інформації щодо ціни на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, може поставити Товариство у більш вигідне становище порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які діють на відповідному ринку, та надавати Товариству неправомірних переваг у конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неправдивої інформації.

Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які містять неповні, неточні або неправдиві дані про ціну та істотні умови договору.

Таким чином, дії ТОВ «Енерджі Трейд Груп», які полягають у поширенні на власному веб-сайті за посиланням <https://etg.ua/electricity#price> неправдивої та неточної інформації про ціни на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу, містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченим статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: повідомлення невизначеному колу осіб неправдивих та неточних відомостей про ціни на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, що може вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) послуг цього суб'єкта господарювання.

Разом з тим, у Відділення відсутня інформація, яка б свідчила про те, що зазначені дії ТОВ «Енерджі Трейд Груп» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству.

Враховуючи вищевикладене, з метою усунення наслідків порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає наступні обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Товариству з обмеженою відповідальністю «Енерджі Трейд Груп» (01010, м. Київ, вул. Івана Мазепи, буд. 6; ідентифікаційний код юридичної особи 36716332) вжити заходів щодо усунення наслідків порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції шляхом забезпечення потенційних споживачів повною, точною та достовірною інформацією про ціни на послуги з постачання електричної енергії малому та середньому бізнесу. Інформування потенційних споживачів здійснювати способом, що не вводить в оману.

Про результати розгляду рекомендацій повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **10-денний строк** з дня їх отримання із наданням підтвердних документів і матеріалів.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
голова Відділення**

О. Хмельницький